

"ประเสริฐ" ปลุกพลังกรมการศึกษา สั่งทำ School Action Plan 5 นโยบาย เปิดทาง รร.ตัดสินใจตามบริบท-ปัญหาเกินกำลังส่งตรงสวนกลาง

นำเสนอเมื่อ : 7 ก.ย. 2569

เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2569 ที่จังหวัดนครราชสีมา นายประเสริฐ จันทรรวงทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (รมว.ศธ.) เป็นประธานเปิดการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเครือข่ายคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และปาฐกถาพิเศษ หัวข้อ “พลังกรมการศึกษา ยุกระดับโรงเรียนไทยทุกภูมิภาค” โดยมีผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่ภาคอีสานเข้าร่วมประชุม ณ เทอร์มินอล 21 โคราช

นายประเสริฐ กล่าวว่า คณะกรรมการสถานศึกษาเป็น “หุ้นส่วนสำคัญทางการศึกษา” และถือเป็นหนึ่งในกลไกหลักที่จะทำให้การขับเคลื่อนนโยบายไปถึงโรงเรียนและชุมชนได้จริง ดนเคยเป็นกรรมการสถานศึกษามาก่อนถึง 3 โรงเรียน จึงเข้าใจบทบาทและความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นอย่างดี ซึ่งการขับเคลื่อนการศึกษาต้องอาศัย 3 กลไกสำคัญ ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษา ที่จะทำงานร่วมกันอย่างเป็นมืออาชีพร โดย ผอ.เขตพื้นที่ที่มีหน้าที่นำนโยบายจากสวนกลางลงสู่พื้นที่ ผอ.โรงเรียนแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ขณะที่คณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งเป็นคนในท้องถิ่นต้องเข้ามามีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ จึงถือว่า ทั้ง 3 บทบาทคือหัวใจของการขับเคลื่อนด้านการศึกษา ที่ต้องทำงานร่วมกัน ไม่ใช่เรื่องของใครคนใดคนหนึ่ง แต่เป็น All for Education

รมว.ศึกษาธิการ กล่าวว่า ต้องการให้การเวิร์กช็อปครั้งนี้นำไปสู่การแก้ปัญหาจริง โดยให้แยกปัญหาออกเป็น 2 ระดับ คือ เรื่องที่โรงเรียนและพื้นที่มีอำนาจแก้ไขได้ ให้ตัดสินใจและลงมือทำทันที ส่วนเรื่องที่เกิดศักยภาพของพื้นที่ ให้รวบรวมข้อมูลส่งมายัง สพฐ.และกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำไปแก้ไขในระดับนโยบายและงบประมาณ ตัวอย่างเช่น การวางแผนการโรงเรียนปลอดภัยสามารถดำเนินการได้ในพื้นที่ แต่หากเป็นอาคารเรียนเก่า ระบบสายไฟที่เป็นอันตราย หรือเรื่องที่ต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก ต้องแจ้งมายังสวนกลาง ไม่ควรปล่อยให้กรรมการสถานศึกษาต้องทอดผ้าป่าระดมเงินเพื่อแก้ปัญหาตัวเองเหมือนที่ผ่านมา

นายประเสริฐ กล่าวว่า ตนอยากให้มีการสร้างเครือข่ายการศึกษาระดับตำบล เนื่องจากประเทศไทยมีประมาณ 72,000 ตำบล และมีโรงเรียน สพฐ.ประมาณ 29,000 แห่ง หากรวมโรงเรียนท้องถิ่นจะมีกว่า 30,000 แห่ง หรือเฉลี่ยประมาณ 4-5 โรงเรียนต่อตำบล แต่ปัจจุบันโรงเรียนสวนใหญ่ยังทำงานแยกกัน ขาดการเชื่อมโยงเพื่อวางทิศทางการศึกษารวมกันในระดับตำบล ขณะที่จำนวนเด็กเกิดใหม่ลดลงอย่างมาก โดยปี 2568-2569 มีเด็กเกิดทั่วประเทศประมาณ 420,000 คน สวนจังหวัดนครราชสีมาปี 2569 มีเด็กเกิดประมาณ 13,000 คน เทียบกับเมื่อ 10 ปีก่อนที่มีประมาณ 20,000 คน จึงเป็นโจทย์สำคัญที่ทุกฝ่ายต้องร่วมกันคิดว่า ภายใต้จำนวนเด็กที่ลดลง จะบริหารจัดการโรงเรียนและออกแบบการศึกษาในอนาคตอย่างไรให้มีคุณภาพ

“ในมิติของการตัดสินใจ เนื่องจากปัจจุบันโรงเรียนมีฐานะเป็นนิติบุคคล หลายเรื่อง ผอ.โรงเรียน

ผอ.เขตพื้นที่ และคณะกรรมการสถานศึกษาสามารถหารือและตัดสินใจร่วมกันได้ ไม่จำเป็นต้องรอส่วนกลางทุกเรื่อง เช่น เรื่องทรงผมนักเรียนและเวลาหน้าจอของเด็ก ที่โรงเรียนสามารถกำหนดแนวทางให้เหมาะกับบริบทของตนเองได้เลย ส่วนเรื่องที่เป็นนโยบายใหญ่ กระทรวงจะเป็นผู้กำหนดกรอบและให้คำแนะนำ” นายประเสริฐกล่าวและว่า ทั้งนี้ขอฝากให้โรงเรียนนำผลจากการสัมมนากลับไปจัดทำใน 3 เรื่อง คือ 1. School Action Plan ให้ครอบคลุม 5 นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยต้องเป็นแผนที่นำไปปฏิบัติได้จริง ทั้งการลดภาระงานครู การลดความเหลื่อมล้ำ การเรียนรู้อิสระโลกความเป็นจริงเด็กเรียนแล้วมีงานทำหรือไม่ โรงเรียนปลอดภัย การรวมแสดงความเห็นในการจัดทำร่าง พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ

2.การจัดทำพันธะสัญญาระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามบริบทของโรงเรียนและชุมชน 1 โรงเรียน 1 พันธสัญญา โดยกำหนดระยะเวลาภายในเวลาเท่าไรจะสามารถดำเนินการได้สำเร็จตามพันธะนั้น และ

3.จัดทำแผนความปลอดภัย ทั้งนี้ สพฐ.จะต้องรวบรวมทั้ง 3 เรื่องกล่าวเพื่อนำมาจัดทำเป็นนโยบายยุทธศาสตร์ของชาติในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกโดยใช้เอไอมาช่วย ซึ่งจะทำให้การแก้ไขปัญหาได้ตรงจุดที่สุด

ขอบคุณที่มาเนื้อหาข่าวและอ่านเพิ่มเติมได้จาก [FOCUSNEWS](#) วันที่ 6 กันยายน 2569